

Ime i prezime	Tomislav	Crnković
Rođen	17/06/1929 † 17/01/2009	
Mesto u timu	Odbrana	
Utakmica za reprezentaciju	51	
Golova za reprezentaciju -		
Debitovao	25/06/1952	
Igrao u klubovima	HAŠK (Zagreb),	
NK Metalac (Zagreb),		
NK Dinamo (Zagreb),		
Wiener SK (Aut),		
FC Servette (Sui)		

Rođen 17. juna 1929. u Kotoru, umro 17. januara 2009. u Zagrebu.

Dok je kao dečak sanjario o velikim timovima i punim stadionima i pošto je kod proslavljenog reprezentativca "Ice" Hitreca u HAŠK-u ratne 1942. godine stekao osnovne pojmove iz fudbalske veštine, vihor rata odveo ga je 1943. u partizane. Tako je godine u kojima se formira ljudska i sportska ličnost, proveo u ratu.

Sa završetkom rata, skinuvši oficirsku uniformu, vratio se svojoj dečaćkoj ljubavi - fudbalu. Prijavivši se za zagrebački Metalac, koji je u to vreme vodio jedan od naših najboljih trenera, bivši reprezentativac Toni Pogačnik, igrao je levu polutku i uvek ispoljavao izuzetnu srčanost. A

kad je postao jedan od najboljih igrača, bilo je izvesno da će brzo promeniti klupsku sredinu...

Ono o čemu je kao dečak samo maštao, najzad se ostvarilo: u proleće 1950. godine postao je član Dinama, u kome će izrasti u jednog od najboljih odbrambenih igrača koji su se ikad pojavili na fudbalskim terenima kod nas. Prvi put je na zvaničnoj utakmici obukao dres Dinama u inostranstvu. Na prijateljskoj utakmici protiv italijanske ekipe Brescia, iz grada Breše, ušao je u igru u drugom poluvremenu i položio prvi, najčešće najteži ispit. Samo nekoliko dana kasnije, 17. septembra 1950. protiv Budućnosti (1:0) u Titogradu, debitovao je u ligaškim okršajima dvostruko uspešno: igrao je vrlo dobro, a pet minuta pre završetka utakmice pogotkom Benka Dinamo je osvojio oba boda.

Brzo se razvio u izvanrednog beka. Igrao je oštro, ne štedeći ni protivnika ni sebe. Onako visok i snažan, uvek je imponovao požrtvovanošću i brzo postao jedan od najsigurnijih oslonaca Dinamove odbrane. Stalno je igrao na mestu levog beka i dobijao dvoboje igrajući protiv najpoznatijih desnih krila evropskog i svetskog fudbala. Od 1956, kad je posle 507 utakmica Ivica Horvat skinuo dres Dinama, popularni "Crni" - kako su ga od prvih fudbalskih dana zvali - preuzeo je ulogu centarhalfa i s velikim uspehom nasledio na ovom mestu sjajnog Horvata.

U dresu Dinama Crnković je odigrao 439 utakmica od toga 197 prvenstvenih i 31 u Kupu i postigao pet golova (od čega jedan u prvenstvu). Svoju sjajnu karijeru, krunisao je sa dve titule državnog prvaka (1954. i 1958. godine) i dve pobedničke medalje u Fudbalskom kupu Jugoslavije (1951. i 1960.).

Kad je osvojio drugu titulu šampiona, kao jedini igrač u ekipi Dinama odigrao je 25 (od ukupno 26) ligaških utakmica u toj sezoni.

U finalu Kupa 1959/60. godine. Dinamo je 26. maja 1960. igrao u Beogradu protiv Partizana. "Crno-beli" su golom Kaloperovića povelili već u 9. minutu, zatim je Dinamo posle sjajne igre preokrenuo rezultat na 3:1 u svoju korist (dva gola Jerkovića), da bi domaći pri kraju samo uspeli da ublaže poraz. Dinamo je osvojio Kup, koji se našao u rukama kapitena Crnkovića. To je, kako je često govorio, bio najradosniji trenutak u njegovoj karijeri.

Za reprezentaciju Jugoslavije odigrao je 51 utakmicu, a takođe je dvaput igrao za „B” tim (1951) i 10 puta za mladu reprezentaciju (1955-1956). Debitovao je 25. juna 1952. godine na prijateljskoj utakmici protiv Norveške (4:1) u Zagrebu, na kojoj se odlučivalo o sastavu naše ekipe za predstojeći olimpijski turnir u Finskoj. Kandidata je bilo dosta, posebno za mesto beka: Čolić, Kokeza, Broketa, Drago Horvat, Kolaković, Milovanov... Na toj utakmici inž. Arsenijević je poslednji put vodio reprezentaciju kao savezni kapiten, jer je za olimpijski turnir određena komisija u kojoj su, pored inž. Arsenijevića, bili Aleksandar Tirnanić i Leo Lemešić. Na nekoliko utakmica ranije, najčešće je igrao Čolić. Međutim, konačna odluka pala je na Crnkovića i tako je ovaj definitivno postao član našeg nezaboravnog „olimpijskog tima": Beara, Stanković, Crnković, Čajkovski, I. Horvat, Boškov, Ognjanov, Mitić, Vukas, Bobek, Zebec.

U ovoj ekipi „Crni" je bio najmlađi reprezentativac, jer je u Finsku otputovao sa svega jednom utakmicom za reprezentaciju. Najviše je odigrao Bobek (41), a posle Crnkovića najmanje Boškov- svega 5 susreta za nacionalni tim.

Crnković je odigrao svih 6 susreta u Finskoj i osvojio srebrnu olimpijsku medalju, jer je u finalu Mađarska bila bolja i pobedila sa 2:0. Iz našeg slavnog tima, koji je osvojio sve simpatije ljubitelja fudbala, jedino „Bata“ Ognjanov nije slavio „zlatni jubilej“ (odigrao je 28 utakmica), dok jedini fudbaler koji posle prestanka aktivnog igranja nije ostao u fudbalu, bio je - Crnković.

Učestvovao je i na dva svetska prvenstva. I oba puta je sve nade prekratila SR Nemačka koja je u Ženevi 27. juna 1954. pobedila sa 2:0, a na Svetskom prvenstvu u Švedskoj 19. juna 1958. godine u Malmeu sa 1:0. Na prvoj utakmici robusni Rahn postigao je drugi gol (prvi je bio autogol Horvata), a u Malmeu je bio jedini strelac. Na obe utakmice bio je Crnkovićev direktni protivnik...

Ali, mnogi slavni igrači nisu imali sreću kao Nemač Rahn. Na onoj nezaboravnoj utakmici 12. maja 1957. godine protiv Italije (6:1) u Zagrebu, "Crni" je za direktnog rivala imao slavnog Bonipertija koji je u ovom za Jugoslovene radosnom susretu bio skoro nezapažen.

Kad je uža odbrana naše reprezentacije u sastavu Šoškić, Durković, Jusufi zauzimala sve čvršće pozicije, da bi kasnije postigla rekord igrajući 33 puta zajedno, Crnković je 20. decembra 1959. u prijateljskom susretu protiv SR Nemačke (1:1) u Hanoveru odigrao 50. utakmicu za reprezentaciju i proslavio „zlatni jubilej“ u nacionalnom timu. A sledeće godine, 8. maja 1960. protiv Portugalije (1:2) u Lisabonu, u kvalifikacijama za Kup evropskih nacija, odigrao je poslednju utakmicu za nacionalni tim.

Godine 1961. napustio je Dinamo i igrao u Austriji i Švajcarskoj, gde je u dresu ekipe FC Servette iz Ženeve završio karijeru zbog teže povrede meniskusa.

Iako je kao odličan fudbaler bio i dobro plaćeni profesionalac, njegov ekonomski saldo na kraju se našao u minusu. Jer, zbog saobraćajne nesreće, u kojoj su dve osobe sa motocikla koji se sudario sa Crnkovićevim automobilom zadobile teške povrede, ovaj je morao da snosi vrlo visoke troškove. Hteo je da ostane častan i sve obaveze isplati, ali cena je bila previsoka, ne samo finansijska...

Kad je sve obaveze izvršio, vratio se u svoj Zagreb, gde je dobio penziju. Ostao je u uspomenu kao sjajan bek-borac, koji je kao član onog našeg nezaboravnog "olimpijskog tima" iz 1952. godine, odigrao 28 utakmica u užoj odbrani sa Bearom i Stankovićem. I koji je u svom Dinamu bio jedan od najboljih odbrambenih igrača.

Bio je jako popularan i na glasu kao zavodnik. Bio je u braku više od pet puta. U starosti je oboleo i osiromašio, prvi je štićenik Zaklade hrvatskih sportaša, osnovane 2006. Preminuo je u Zagrebu 17. januara 2009. u 80.-toj godini života.

Prvenstvene utakmice u klubovima u kojima je nastupao :

Season	Club	Countr	Level	GP	GS
--------	------	--------	-------	----	----

1963-64 SUI	1	Servette	 ?	?
1962-63 SUI	1	Servette	 ?	?
1961-62 AUT	1	Wiener Sport-Club	 ?	?
1960-61 YUG	1	NK Dinamo Zagreb	 11	0
1959-60 YUG	1	NK Dinamo Zagreb	 21	0
1958-59 YUG	1	NK Dinamo Zagreb	 17	0
1957-58 YUG	1	NK Dinamo Zagreb	 25	0
1956-57 YUG	1	NK Dinamo Zagreb	 20	0
1955-56 YUG	1	NK Dinamo Zagreb	 20	0
1954-55 YUG	1	NK Dinamo Zagreb	 7	1
1953-54 YUG	1	NK Dinamo Zagreb	 20	0
1952-53 YUG	1	NK Dinamo Zagreb	 21	0
1952 YUG	1	NK Dinamo Zagreb	 10	0
1951 YUG	1	NK Dinamo Zagreb	 19	0
1950 YUG	1	NK Dinamo Zagreb	 6	0
1948-49 YUG	2	NK Metalac Zagreb	 ?	?
1947-48		NK Metalac Zagreb		

YUG 2 ? ?

Career Totals: 197 1

Utakmice reprezentacije Jugoslavije u kojima je nastupao :

- 25.06.1945. Jugoslavija
Norveška (3-1)
- 15.07.1950. Jugoslavija
Indija (5-0)
- 20.07.1950. Jugoslavija
SSSR (3-0)
- 22.07.1950. Jugoslavija
SSSR (2-1)
- 25.07.1950. Jugoslavija
Danska (3-0)
- 29.07.1950. Jugoslavija
Nemacka (3-1)
- 02.08.1950. Jugoslavija
Mađarska (0-0)
- 21.09.1950. Jugoslavija
Austrija (1-0)
- 02.11.1950. Jugoslavija
Egipat (2-0)
- 09.05.1951. Jugoslavija
Grčka (1-0)
- 14.05.1951. Jugoslavija
Belgija (0-3)
- 21.05.1951. Jugoslavija
Vels (5-2) (4-1)
- 05.06.1951. Jugoslavija
Turska (0-1)
- 18.10.1951. Jugoslavija

Jugos ja
Fran ska(0-1)
21.03.19
Izrael
Jugos kvija(0-0)
09.05.19
Jugos ja
Belg ija (0-1)
16.05.19
Jugos ja
Engle ska (0-0)
16.06.19
Jugos ja
Fran ska(1-0)
15.06.19
Jugos ja
Brazil ija (0-0)
23.06.19
Jugos ja
Nem ska (0-1)
26.09.19
Sarsk oblast
Jugos kvija(1-1)
19.10.19
Repu blica Irska
Jugos kvija(1-3)
30.06.19
Austri
Jugos kvija(1-1)
11.11.19
Frane ska
Jugos kvija(0-1)
22.04.19
Jugos ja
Rum unija (0-0)
29.04.19
Mada
Jugos kvija(1-1)
09.09.19
Jugos ja
Indon eziija(2-0)
16.09.19
Jugos ja
Mada rska (1-2)
30.09.19
Jugos ja
Čeho slovačka(1-1)
05.05.19
Grčka
Jugos kvija(0-0)
12.05.19
Jugos ja
Italija ija (3-0)

- 18.05.1945. Češka
Jugoslavija (0-0)
- 15.09.1954. Jugoslavija
Austrija (2-2)
- 20.09.1959. Rumunija
Jugoslavija (0-0)
- 10.05.1961. Jugoslavija
Grčka (4-1) (2-1)
- 17.05.1961. Jugoslavija
Rumunija (0-0)
- 20.04.1964. Mađarska
Jugoslavija (1-0)
- 11.05.1965. Jugoslavija
Engleska (1-0)
- 08.06.1966. Jugoslavija
Škotska (1-0)
- 11.06.1966. Jugoslavija
Francuska (1-1)
- 15.06.1966. Jugoslavija
Paragvaj (2-1)
- 15.06.1966. Jugoslavija
Nemacka (0-1)
- 14.09.1967. Austrija
Jugoslavija (3-1)
- 08.10.1968. Jugoslavija
Mađarska (1-1)
- 19.04.1969. Mađarska
Jugoslavija (1-0)
- 26.04.1970. Švajcarska
Jugoslavija (0-2)
- 31.05.1973. Jugoslavija
Bugarska (1-0)
- 11.10.1973. Jugoslavija
Mađarska (2-2)
- 25.10.1973. Bugarska

Jugoslavija (0-0)
20.12.19
Nemačka SR
Jugoslavija (0-1)